

Monitörden Yansıyanlar

Levent Daşkiran

Terörizmin Teknolojiye Yansımaları

11 Eylül 2001'de New York'taki Dünya Ticaret Merkezi gökdelenlerine yönelik terörist saldırı, maalesef insanlık tarihinde sivillere yönelik terörizmin en yıkıcı ve en kanlı örneği olarak akıllara kazındı. Bu ay terörist saldırının ardından monitörden yansıyan değişik yankılara yer vermek istedim.

- Saldırı sonrası çehresi değişen New York kendinden yükselen dumanlar uzaydan bile kolayca görülmenecek yoğunlukta idi. www.spaceimaging.com adresinden yayınlanan ve http://www.ananova.com/news/story/sm_397378.html?menu=news.technology adresinde örneğini görebileceğiniz resimler facianın ne derece büyük olduğunu gözler önüne seriyordu.

- Gerek kaçırılan uçaklarda, gerek Dünya Ticaret Merkezi binalarında Cisco Systems, Oracle, Applied Materials, Compaq Computer, Akamai Technologies, Metrolcall, MRV Communications, Netegrity, eLogic, Raytheon Company, Sun Microsystems, Next-Wave Telecom, BEA Systems, 3Com, Xerox ve diğer teknoloji şirketlerine ait çalışanlar bulunuyordu. Bilgi işlem dünyası, bir çok masum insanla birlikte çeşitli firmalardan çok değerli çalışanlarını bu saldırıda kurban vermiş olmanın derin üzüntüsünü yaşıyor.

- Olay meydana geldiği andan itibaren kullanıcıların özellikle Amerikan haber sitelerine hücum etmesi, bu tarz sitelere olan trafiği 10 kat artırarak bazılarının bir süre için hizmet veremez hale gelmesine neden oldu. Ayrıca İnternet üzerindeki yoğun haber trafiği ve haberleşme-ulaşım ağlarındaki aksamlar elektronik ticaret gibi unsurları olumsuz yönde etkiledi. Arama motorlarında haber anlamına gelen "news" kelimesinin aranma sıklığı en çok aranan 100 başlık listesinde son sıralardan ilk sıraya yükseldi.

- Olayın bence en trajik yönlerinden biri, ebeveynleri eve dönmeyen ve belki de hiç dönmeyecek olan çocukların hüznü bekleyişleydi. New York so-

kaklarına ailelerini bekleyen çocuklara yardımcı olmak üzere psikologlar gönderilirken, terörizmin dehşet verici görüntülerine şahit olan çocuklara bunun ne şekilde açıklanacağı ve onlarla ne şekilde konuşulacağı konusunda ailelerin pek de bilgisi olmadığı ortaya çıktı. Bunun üzerine FEMA (Federal Emergency Management Agency-Federal Afet Yönetimi Ajansı) ailelere çocuklarıyla bu konu üzerine iletişimde yol göstermek üzere http://www.fema.gov/nwz01/nwz01_99.htm adresindeki yazıyı yayınladı.

- En çok ziyaretçi çeken Web sitelerinden Amazon (www.amazon.com) ve Yahoo! (www.yahoo.com) gibi servisler Kızıllaç adına yardım kabul etmeye başladılar. Bu arada kullanıcının burnuna zorla reklam dayamasıyla ünlü bir çok malum Web sitesi reklamlarını kaldırıp yardım çağrılarına yer verirken, bir çok çizgi roman sitesi de yayını durdurdu.

- Her şeyde olduğu gibi bu trajediden de bazı çıkarlar sağlamak isteyenler boy gösterdi. Dünyanın dört bir yanından kullanıcıların her türlü malzeme ve hatıra eşyasının açık artırımla satışında aracı olan eBay'ın (www.ebay.com) sitesinde Dünya Tica-

ret Merkezi ve Pentagon'a ait yıkıntı parçalarını hatıra niteliğiyle satmak isteyen kişilerin türemesi üzerine, eBay bu tür ürünlerin sitesi üzerinden satışına izin vermeyeceğini açıkladı.

- Bir diğer çıkar çabası da terörizmden nefret maskesi altında belirdi. Bir çok kişi tarafından olayın sorumlusu ilan edilen Usama Bin Laden'in yakalanmasını isteyen bir site, bu şahsın başına koyulan 5 milyon \$'lık ödülü beğenmeyerek ortak oldukları online telefon görüşme servisine kaydolun her kişinin ay sonunda yaptığı görüşmelerden kesilecek ücret tutarının %5'ini Usama Bin Laden'in yakalanması için koyulan ödüle ekleyeceğini duyurdu.

Microsoft Flight Simulator Gerçeğe Ne Kadar Yakın?

Microsoft'un uzun süredir piyasada olan ve sık sık güncellenen Flight Simulator adlı bir oyunu var. Oyun, tek pervaneli bir pırpırdan tutun da kocaman Boeing JumboJet'lere kadar envai çeşit uçağı uçuşma zevkini monitörünüzde yaşamana olanak sağlıyor. Hem de ne sağlamak! Uçakların en ayrıntılı kokpit göstergelerinden tutun da üzerinde uçtuğunuz coğrafi bölgenin

Microsoft Flight Simulator de doğrusu hayli gerçekçi.

özelliklerine kadar oyunda her türlü detay mevcut. Örneğin yolunuz Paris'ten geçiyorsa uçuş sırasında kafanızı aşağı çevirip Eiffel kulesine bir selam gönderebiliyorsunuz. Hele İnternet bağlantınız da varsa olay çok daha geniş bir boyut kazanıyor. Dünya üzerinde sizin gibi Microsoft Flight Simulator oynamakta olan kişilerin oynadığı ağı bağlanarak, dünya çapındaki Flight Simulator oyuncularının oluşturduğu gerçek bir hava trafiği içinde de uçağınızı gezdirebiliyorsunuz.

Şimdi diyeceksiniz bu da nereden çıktı? Yukarıda bahsettiğim Amerika'daki terörist saldırıların hemen ardından binalara çarpılan uçakların nasıl kaçırıldığı ve hava korsanlarının bir Boeing'i bu denli ustalıkla uçurabilecek eğitimi nereden aldıkları konusunda tezler ortaya atılmaya başlandı. Birileri de çıkıp aradan "Korsanlar eğitimlerini Microsoft Flight Simulator üzerinde gerçekleştirmiş olabilir" diye fikir yürütmüş olmalı ki, Microsoft tarafından hemen bir açıklama geldi. Microsoft sözcüsü Flight Simulator'un pilotluk eğitimi olmayanlar için bir eğitim aracı olamayacağını, sadece usta pilotların becerilerini keskinleştirebilecekleri bir platform olabileceğini belirtirken, aynı zamanda gerçek boyutlu profesyonel uçuş simülatörleriyle veya gerçek bir uçağı uçurmakla kendi oyunları arasında azımsanamayacak farklar olduğunu dile getirdi.

Açıkçası bu olayda Flight Simulator'un bir katkısı olduysa bile Microsoft'un gerçekçi bir uçak simülasyonu yaptığı için suçlamak çok saçma olur. Hem olaya olumlu yönlerden de bakmak lazım, belki bir gün pilotlarıyla ilgili sorun yaşayan bir uçağın yere Flight Simulator oynayan bir yolcu tarafından indirildiği günü de görürüz.

Monitörden Yansıyanlar

levent_daskiran@hotmail.com

Çin Usulü Eğlence

Bunca kötü haber ve karamsarlığın ardından biraz kafanızı dağıtmanız için size son olarak ufak bir oyundan bahsetmek istiyorum. Rene-Gilles Deberdt isimli bir programcının 1997'den beri uğraşıp sonunda 17.02 versiyonuna kadar taşıdığı bu oyun, domino benzeri taşlarla oynanan Çin kökenli Mahjongg adlı oyunun bilgisayara çok başarılı bir uyarlaması. Oyunda

üzerlerinde değişik şekiller bulunan taşlardan her şekle ait dört adet, yani iki çift bulunmak üzere bol miktarda taş özel bir şekilde diziliyor. Kural oldukça basit: Bu taşların birbirine eş olan herhangi iki tanesi serbestse, yani üzerlerinde bir taş yoksa ve sağ-sol kenarlarından en az bir tanesi açıkça üstlerine tıklayarak çifti oyun dışına alabiliyorsunuz. Amaç en kısa zamanda ortada taş bırakmamak, ama oyun sırasında zamana karşı verdiğiniz yarışla beraber stratejik kararlarınız da son derece önemli olabiliyor. Örneğin açık olan çiftleri toplarken sıralamada yapacağınız ufak bir dengesizlik ilerde oyunun kilitlenmesine, yani ortada taş olduğu halde serbest çift kalmamasına yol açabiliyor.

Refleks ve dikkat eşliğinde stratejik karar verme hızınızı sınavan bu oyun, programcısının ustalığı sayesinde günümüz modern bilgisayarlarında kullanılan teknolojilerden, örneğin 3 boyutlu grafik hızlandırma özelliğine sahip ekran kartlarından bulduğu yerde sonuna kadar faydalanmayı da ihmal etmiyor. Klasik oyun şeklinden sıkılanlar için onlarca alternatif dizilim ve dikkat geliştirmeye yönelik farklı oyunlar da kurulum dosyasıyla beraber geliyor.

Kyodai Mahjongg, oyuncusunun ruh haline göre arada sırada stres atmak için birkaç el oynanabilecek zevkli bir oyun ya da saatler sürecek yeni rekor denemeleri için insanı hırslandıran bir platform haline dönüşebiliyor. Oyunun 4.4MB boyutundaki kurulum dosyasını <http://www.kyodai.com> adresinden indirebilirsiniz. Beğenirseniz siteden lisans ücreti karşılığında satın almanız da mümkün.

Deprem Bir Daha Üzmesin

Bu ara dünya felaketlerle çalkalanıp duruyor, ama bizler de yakın geçmişte iki büyük depremin korkunç yıkımlarını yüreğimizin en derinlerinde hissettik. Bütün bu acılardan sonra, , hele de İstanbul'da sürekli olarak olası bir deprem ihtimali konuşulurken depreme karşı toplumsal bilinçlenmenin ve örgütlenmenin de ne kadar önemli olduğunun farkına varmamız lazım.

İşte bu sene Bilişim 01 fuarında gezerken İnteryön adlı firmanın standında bu konuyla ilgili faydalı olduğunu düşündüğüm bir çalışmaya rastladım. www.interay.net adresinden ziyaret edilebilecek olan sitede mahalli olarak bireylerin deprem zararlarını önlemeye yönelik kurulmuş olan sivil toplum örgütleriyle tanıştırılması, mahallelerde afet yönetimi organizasyonlarının gerçekleştirilmesi ve Kandilli Rasathanesi desteğiyle gerekli eğitim programlarının verilmesi gibi çalışmalar koordine ediliyor. Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgiye siteden ulaşmanız mümkün. Orada da belirtildiği gibi hayatınızı ve sevdiğinizleri korumak için belki de bir tık yetebilir, bakmadan geçmeyin.

Önümüzdeki aydan itibaren bu sayfalarda bilgisayarla ilgili merak ettiğiniz konular veya çok sorulan soruların cevaplandığı küçük bir köşe açmak niyetindeyim. Bu konudaki fikirlerinizi ve varsa dergide cevaplanmasını istediğiniz bilgisayarlar teknolojileriyle ilgili soruları yukarıdaki e-posta adresime gönderebilirsiniz.